

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötötésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

— vasárnap reggel. —

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A sorozás eredménye.

A mult héten állottak mérték alá legényeink. Az orvosok szakértő szemmel válogatták a hadsereg számára alkalmas anyagot. Az idén legalább megvolt az az örömmünk, hogy ifjúságunk jó nagyrésze be vált, noha az alkalmatlanok száma is elég tekintélyes.

Nekünk, kik évről évre figyelemmel kísérjük a sorozást, különösen két dolog tűnt fel. Az egyik, hogy a mai ifjúság egy jó részben évről-évre cse-nevészül; a másik, hogy a tót közsé-gekben aránylag sokkal több hadköte-les kerül sor alá, mint a sokkal népe-sebb és jobb módu garmparti magyar községekben.

Mind a kettő olyan jelenség, a mely felett érdemes gondolkodni.

Mens sana in corpore sano, mondja a latin közmondás. Általános társadalmi betegséget észlelünk ifjúságunk cse-nevész voltában.

Különösen a vidéki földmives osztályra áll ez, a hol a gyermekek elhi-bázott nevelése oka első sorban ifjúságunk elsatnyulásának. Volt alkalmunk tapasztalni, hogy falukon még a gyer-mekek reggelije is egy darab kenyér és pálinka. Pálinkát ad a földmives nép gyermekének kivétel nélkül a magyar és tót községekben s azt mondja rá, hogy erősödjék tőle a gyerekek. S éret-len eszével nem tudja meggondolni, hogy épen a pálinka bénítja meg testi kifejlődését, teszi tönkre szervezetét s fogyatékosná egészségét s így benne és általa csenevészszé a jövőző nem-zedéket.

S alig kerül ki az iskola padjaiból, már is legénysorba állítják. Az alig tizenhárom, tizennyéves gyermek minden tánczón ott van a versenyben, versenyt iszik az apjával, versenyt kur-jongat a többi legénységgel s mire eléri a tizennyolczadik évét, akkor már

arról gondolkozik az egész család, hogy már jó volna a gyereket megházasítani s hiszen ugy is elég régen jár a korcs-mába. S megindul a kérvény fűhöz-fához s már 18 éves korában asszonyt hoz a házhoz, családot alapít akkor, a mikor még magának is szüksége van a támaszra.

Talán ez is nagyban hozzájárul a nemzedékek satnyulásához. Ez volt az oka, hogy már a huszadik évben alig akadt mérték alá való legény s a kor-mány kénytelen volt az első korosz-tályt a huszonegy évesekből összeállítani. Már most természetesen találjuk, ha megindul a sok reklamáció az eset-leg alkalmas legényért, hiszen családjá van.

Józan, egészséges életnézettel kell nevelni a gyermeket; fáradtságához, testedzéshez jó hozzászoktatni, de ne a pálinkától és egyéb szeszese italoktól várjuk ezt, hanem korának és testalka-tának megfelelő munkától, egészséges foglalkozástól.

Elszomorító jelenség az is, hogy a garammenti magyar községekben nincs több fiu gyermek a családban egynél és a mikor sor alá kerül ez az állító-lagos családfenntartó, akkor van sirás-rívás, reklamáció.

Talán azt hiszik, hogy a természet szeszélyes játéka az, hogy a magyar családok egy, legfeljebb két gyermek-vel vannak megáldva. Minden józan ember tudja, hogy itt nagy része van a bűnös emberi beavatkozásnak, melyet a vagyon fenntartása céljából nem restelnek elkövetni. Sajnos, hogy nem lehet a mi népünkkel azt megértetni, hogy mily nagy szükségünk van a magyar faj szaporodására s erősödé-sére. Hiszen a kinek életet adott az Isten, nem is hagyja azt éhen halni.

Ott vannak a szomszédos tót köz-ségek. A legjobb gazdáknak itt alig van tizedrész vagyonuk, mint a jómódu

magyar gazdáknak, mégis ritka az, kinek öt-hat gyermeke nem volna, s nem hallani ezektől panaszt soha a sok gyer-mek miatt; pedig ez a sok gyermek legnagyobb része csak kenyéren, tejen és főzeléken neveltetik fel, mégis az idei sorozáson láttuk, aránylag több alkalmas legényt adtak a hadseregnek, mint a magyarság.

Oly dolgok ezek, melyeket igen jó fontolóra vennünk. Különösen a lelké-szek és tanítók feladata, hogy a jobb utra térésnél segítségére legyenek a népnek. Az ő szavuk és tekintélyük ma is elég súlylyal bír arra, hogy a vidéki nép életfolyamata egészséges mederbe terelődjék.

Mert igaz marad, hogy állammenn-tartó nemzetet csak az a nép alkothat, a mely testben és lélekben egészséges.

A szocialismus forrásai.

A szocialismus okait fűrkészi mindenki s egyik ebben, másik abban véli feltalálni amaz orvos szert a melyikkel e baj elhara-pódzását meg lehetne gátolni és a betegsé-
get meggyógyítani.

Vannak, a kik egy pár felbujtónak tu-lajdonítják az egészséget és ezeknek a kimé-letlen kiutasításával, vagy megbüntetésével hiszik, hogy a bajt elfojtották.

Vannak, a kik a sajtó megrendszabályo-zásával, akarják a veszélyt elhárítani, mert hogy a sajtó lerontja a hatóságok tekinté-lyét, veszedelmes radikalizmust hirdet s így a népet engedetlenségre és követelődzésekre ösztönzi.

Vannak, a kik a szocialistákat általá-ban véve szigorú elbánás alá szeretnék vonni és a hatóságok s a törvényes rend tekinté-lyét szuronnyal és bürtönnel akarnák helyre-állítani.

Vannak viszont, a kik engedékenységgel vélnék a szocialistákat kibékíteni.

Ily engedmények volnának például na-

a mi még megmenthető, emlékeztető a korra. Az ország különböző helyein ereklye-muzeu-mokat alapítottak, magánosok gyűjteményei egyre gazdagodnak relikviákkal. Mindez Horváth Mihály, Gelich Richard, Jakab Elek előtt, a kik terjedelmesebb munkákban ismeretlenné történetünk e ragyogó korszakát, ismeretlen kincses bányá volt. Breit József pedig, a ki ujabban egy kétségtelenül becses munkában adatokkal szolgál, tisztán stratégiai szempontból vet világot az egyes harczokra. Így jutunk el Gracza György könyvéig 1848—49-iki magyar szabadságharcz történetéig, mely épen most a napokban fejeződött be, mikor a nemzet lelkes ünne-pekkel adózik a nagy idők emlékének. Meg-jelenését nemcsak alkalmosságáért üd-vözöljük. Ez az alkalom csak szolgálhat a munkának, melyben első és teljes egész ké-pét kapjuk meg szabadságharczunknak. Megbecsüljük azért, mert maradandó irodalmi emléke lesz a félszázados évfordulónak, mert egyike azon történeti munkáknak, melyeken meg fog bizonyosodni a latin közmondás igazsága, hogy a történet az élet mestere. Azok a legendás nagy idők életre kelnek itt; azok a napok újra átviharzanak lelkün-kön. Átérezzük minden dicsőségét, meggyá-szoljuk minden fájdalmát. Ez a titáni küz-delem csakugyan méltó volt arra, hogy az egész világ bámulattal eltelve tekintsen föl reánk. Mert ezekkel a ragyogó tényekkel oda igttattuk nevünket azok közé a nemzetek közé, a kik a világtörténet forgatagában felül kerekedtek. Ha van könyv, melyből hitet és lelkesedést lehet tanulni késő nem-zedékeknek: ugy ez a könyv bizonyára az

gyobb munkabér s kevesebb munkaidő a munkásoknak; enyhébb elbánás az elköve-tett kihágások esetében stb.

Mindezek azonban ugy vannak, mint azaz orvos a ki a betegnél egy betegséget állapít meg és egy orvosszert ír elő; — egy másik mellette levő betegséget fel se tesz s egy ilyennek a gyógyításáról nem is gondoskodik. Természetesen a diagnosist ily esetben hiányosan állapítja meg s a gyógy-kezelés hiányos s így a betegség később gyógyíthatatlanná válik.

A szocialismus is egy ilyen betegség mely-nek nem egy, hanem több oka és forrása van, mindezen okokat meg kell tehát szüntetni és a forrásokat bedugni.

Mert tévednek azok is a kik e bajt orvosolhatatlannak találják. Nincs társadalmi betegség, a mely gyógyíthatatlan lenne.

Ha néha nem más, ugy az idők és vi-szonyok is megszüntethetnek egy-egy tár-sadalmi bajt.

Ime a római népnek az erkölcselensége a romlás előtt, nem-e csábítólag hatott kez-detben más nemzetekre is, és később az undor kiábrándította ezeket a római nép kedvteléséből.

A francia forradalom nem tört-e ki oly vehemenciával, hogy azt hitte volna a világ, miszerint ezentul törvény és tekintély megszűnik és az emberek egymást teljesen elfojtják pusztítani. — Am a forradalom ki-dühöngte magát, elszedte áldozatait, mint elszedi ezt a vihar is, de a levegő meg-tisztult.

A szocialismus orvoslásánál nem kell feladnunk tehát a reményt, de viszont nem szabad azt ignorálni, kicsinyelni és elfogul-tan bírálgatni és kezelni.

A szocializmusnak szerintem tehát mé-lyebben fekvő és számosabb okai vannak s így messzebb menő gyógykezelést igényel.

A bajnak két fő forrása van és pedig vagyoni és társadalmi. Az utóbbi főoknak pedig ismét két fő ok csoportja, ugy mint: hivatalos és magán társadalmi csoportok.

A szocializmusnak vagyoni, vagy gaz-

lesz. Ereje az, hogy szerencsésen meg tudta alkotni azt az ideált, melyet szabadsághar-czáról e nemzet minden fia alkotott magának.

A munka öt kötetre terjed, melyből körülbelül egy kötetre valót töltenek be az illusztrációk. A négy kötet tisztán a sza-badságharcz monografiája és ez a terjedelem körülbelül sejtetni engedi, mily gazdag a főlhalmozott anyag, melylyel az író a maga képét megfestette. Bizvást elmondhatni, hogy egyetlen manapság hozzáférhető adalék sem hiányzik belőle. Az országos ereklye muzeu-mokon kívül egy ritka gazdag gyűjtemény volt a munka alapja, az, melyet gróf Kreith Béla egy élet fáradozásával, ritka szorga-lommal szerzett össze, hogy majdan az alapja lehessen egy, nemzeti pantheonnak, melybe a nagy idők emléket tisztelni járunk. Maga a gróf állította össze a munka illusztráció részét és valóban ez a kilencszázon felüli kép, hasonmás nemcsak megbőviti, de élénk színekkel ki is festi az író alkotta képet. Meg van örökítve a szabadságharcz kelet-kezésére és lefolyására bármiféle tekintet-ben hatással volt szereplő egyéniség. — Po-litikusok, a kik szavuk súlyát vetik latba; írók, a kik a toll fegyverével harcolnak a nemzeti szent ügyért; költők, a kiknek da-laiból, riadó szövegeiből a kor lelke szól. Hadvezérek, vitéz katonák a mi seregünk-ből és az ellenéből. A nagy időkben, nagy férfiakról és jelentős eseményekről emlékek maradtak fenn. Jelentéktelenné látszó, de drága maradványok, melyeknek megőrzését a kegyelet sugallja; nagy számmal vannak ilyeneknek képei Gracza könyvében. Egy-koru levelek, újságok, kiáltványok családá-

TÁRCZA.

Egykor — és most.

Egykor régen együtt jártunk
 Kinn a temetőben
 S haldokló madárkát láttunk
 Egy kereszt tövében.
 Te azt mondtad nekem akkor:
 Ez a madár árva,
 Tán elhagyta kicsiny párja
 S meg is hal utána . . .
 Azt a vergődő madárkát
 Mozdulatlan néztem.
 Nem éreztem mély fájdalmát;
 De most én is érzem!

Daloljatok . . . .

Daloljatok kis dalosok
 A virágos ágon!
 Ugyis olyan bús az életem:
 Vig dal után vágyom.

Boldogságból eddig hej! be
 Kevés jutott nekem.
 A jó istent hő imámban
 Mindhiába kértem.

Vig dalotok feléleszti:
 A szívet . . . a lantot . . .
 S mind a kettő hallat egy-egy
 Vig és boldog hangot.

Megszólal a néma hír is:
 A boldogság hírja,

Pillanatra elhagy a bú
 És remélek újra!

Daloljatok kis dalosok
 A virágos ágon!
 Ugyis olyan bús az életem:
 Vig dal után vágyom.

Ruttkay Emma.

A szabadságharcz könyve.

Nemzeti multunk erős érzése teremtette gazdag történettudományi irodalmunkat. Béla király Névtelenje késő századokra megjelölte az utat, mikor arra int, hogy kiki „az iro-mányok bizonyos fejtegetéseiből és a histó-riák nyilván magyarázatjából értse meg nemesileg a dolgok valóságát.“ Minden szá-zadban van egy-egy kiváló történetíró és Székely István, Bethlen Farkas, Apor Péter, Budai Ezsajás munkái mind egy-egy határ-jelző a korok tudományos irodalmában. Mert mindenkor erősen megvolt a vágy, hogy a „dolgok valóságát“ megértsék. Ebből magya-rázható, hogy nincs egyetlen ága tudomá-nyosságunknak, mely nagy és jelentős mun-kákban oly gazdag volna, mint történeti irodalmunk.

A magyar szabadságharcz emléke számos érdekes monografiában, naplójegyzetekben és különféle följegyzésben él. Rendszeres munkák, a melyek eddig róla íródtak, többé-kevésbé érdekes szempontokból világítják meg a kort, de természetszerűen nem elég teljesekek. Nem teljesekek pedig azért, mert hisz csak néhány év óta gyűjtik össze mindazt,

dasági létesítők okai mindenképp a nagy vagyoni különbségekben találhatók. Jó módú ember alig van minálunk.

Az emberek, vagy nagyon gazdagok, vagy nagyon szegények. Az átmenetet fenntartó s a vagyoni aránytalanságokat áthidaló, úgynevezett közép vagyoni osztály nincsen is ma már.

És ez tette szembeszökővé a nagy vagyont, a melyre a földosztók vágyakoznak. Ellenvenhetik erre ugyan egyesek, hogy nincsen minálunk jó módú földműves osztály? Bizony nincs, tessék csak megnézni a telekkönyveket, nem mind arany, ami fénylik.

És e nagyon aránytalanságokban mindig a legszomorubb, hogy a nagy vagyon az uradalmak, vagy holt kézen, vagy külföldi mánások és czégek kezében van s így ez uradalmak jövedelme vagy zsákba, vagy külföldre vándorol. De igen gyakran tapasztaljuk azt is, hogy saját mánásaink is történeti és hibájuk szerint még mindig külföldön költik el vagyonuk jövedelmeit.

Akárhány főurat ismerünk, a ki hiúságból, vagy feltünhetések okából külföldön költi el egész jövedelmét ugyszólván és haza csak azért jön, hogy itt megtakarékoskodja azt, a mivel többet költött külföldön.

Jobb volna ha ilyen soha haza se nézne, legalább nem szülné rossz vért azoknál, a kik a külföldi költségek után itélve, hasznat remélnének a hazajövetelből.

Vannak viszont nagy uraink, a kik ugyan itthon tartózkodnak, de jövedelmüknek csak morzsáit költik el. Ismerünk urakat, a kiknek 50—60 ezer forint évi jövedelmük van és horribile dictu, nem költenek el többet, mint évi egy ezer forintot. És ezek vásárolnak azután birtokokat, egyet a másik után; vajjon minek, hogy másnak ne legyen.

Véletlen szerencsének mondható azután, ha ily esetben, rendesen beüt a reakció s az ilyen gazdag fukaroknak pazarló gyermekeik vannak.

Hova is lennének, ha például az Eszterházy főúri család ivadékai mind takarékosak, vagy pláne fukarok lettek volna, akkor ma már egész Magyarország az övék lenne. (Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Kanonoki kinevezések.** Az üres esztergomi kanonoki stallumok már mind be vannak töltve, amennyiben a régóta várt kinevezések a minap megtörténtek, s többek között megjelölték azokat. Kanonokokká lettek: Bogisich Mihály cz. püspök, prépost, Vézinger József budavári apátpé-

sig hű másolatban; csataképek, forradalmi jelenetek és különösen érdekes gunkyépek egészítik ki az illusztrációk gazdag sorozatát.

E rajzok nyomon kísérik a szöveget. Ott látjuk a szabadságharcot a hajnalhasadás első sugarától a fölöttünk elborult ég utolsó fellege elvonulásáig. A harminczes évek reform mozgalmában csirázdik az eszme, melyet alig egy-két nap lelkesedése érlel meg. A talaj előkészítése is fáradságos és nagy munka és benne a nemzet jobbjai vesznek részt. Első nagy vívmánya az időknek a jogbánság felszabadítása, mely százados teher alól való föllelékezést jelent. És nem kerül egy cseppnyi vérbe, mert hisz — a világtörténelemben példa nélkül álló tanuságként — a jogbánság urai önként, lelkes készséggel mondanak le jogaikról. És vér nélkül való 1848. márczius tizenötödike is, ez a legszebb, legragyogóbb napja a magyar történetnek. Aztán kezdődik az igazi küzdelem az eszmékért, a fegyver erejével. A diplomáciai alkudozások nem juttatnak célhoz, a mérsékelt belátják munkájuk hasztalan voltát. Az idő néha forradalmi eszméktől terhes; világot megifjító nagy eszméktől, melyek a népeket felrúzták százados tepesédből. Csak forradalomban szülhetnek meg és forradalom lesz szülőanyja. És a mint az idők forrataga idáig sodorja a nemzetet: támadnak hősök a névtelenebből, rengeteg sereg a maroknyi népből. De minek leírni azt, a mi ezután következik? Piski, Isaszegh, Branyiszko, Nagy-Szeben és ki tudná hirtelen felszámolni a magyar vitézség örök emlékeztetőit! Olvassátok el, le van írva mind Gracza könyvében ékesen, lélekkel, tüzzel. Szeretet sugallja minden szavát, de gyűlölet nem vakítja el egy percre sem. A történeti kritika az eseményeket és azok szereplőit egy magasabb nézőpontból szem-

bános, gróf Széchenyi Miklós jáki apát, a Pazmaneum igazgatója, Schlick István, a nagyszombati érseki gimnázium igazgatója. Czimzetes kanonokok lettek: dr. Klinda Teofil primási titkár és Ulmer budaörsi plébános. Pozsonyi kanonokká nevezetett ki a lévai alesperesi kerület érdemes eszperese, Höng Vilmos garam-ujfalusi plébános.

— **Rózsás hír.** Thurner Kornél primaciális gazdatiszt husvét hétfőjén tartotta eljegyzését Litassy Erzsikével, Litassy Gyula földbirtokos bájos leányával Lápás-Gyarmaton. Szívvel gratulálunk a boldog párnak.

— **Léva városi fősorozás.** A Léva városi VIII. sorozó járásban f. hó 14-én ejtették meg a tavaszi fősorozást. Felhivatott összesen 180 hadköteles és pedig az I. korosztályból 86, a II.-ből 46, a III.-ből 48. Besoroztatott az ajánlás és beosztás fentartásával 37 ujoncz ezek között 4 egyéves önkéntes. A póttartalékba besoroztatott 1 tanítójelölt, 2 családfentartó, 6 kevésbé alkalmas, összesen 46. Visszahelyeztetett 51, fegyverképtelen 24, töröltetett 10. Kórházba lett utasítva. Távol volt 24, teljesen ismeretlen 4. Az eredmény tehát igen szép a menyiben a megjelent 160 hadköteles közül 83, tehát több, mint a fele lett besorozva.

— **Honvédségünk köréből.** Valentini János honvédfőhadnagy, ki már hat éve állomásozik Léván, a legutóbb jött ezredparancsnok Léváról Nyitrára, Molnár László honvédfőhadnagy pedig Nyitráról Lévára lett szolgálatátval áthelyezve.

— **Az állami tanítóképző-intézetben** f. hó 15-én ünnepelték a 48-as törvények szentesítésének ötvenedik évfordulóját. Bevezetésül a növendékek négyes karban énekeltek a „Nemzet imájá”-t Bartay Edétől, ez után az intézet igazgatója lelkes szavakban röviden ismertette az ünnep tárgyát és célját, kapcsolatba hozván azt márczius tizenötödikével, majd Pazar Károly tanár tartott igen szép, tartalomdus felolvasást a 48-as törvények nagy jelentőségéről, mely után Fritz Tivadar IV-ed éves növendék a Honföldt szavaltta el. Ezután a növendékek ének-kara Pazar Károly Királyhymusát énekelte, majd Mayer Antal III-ad éves a szótart szavaltta el, mit az énekkar befejezésül el is énekelte. A kast Justus Oszkár III-ad éves vezette. Az ünnepélyen részt vettek az intézet tanárai, a növendékek és a gyakorló iskola tanulói.

— **Eljegyzés.** A „Bars” szedő-osztályának kora ifjuságától kezdve egyik leghívebb munkása, ma vezére, Matula Gyula azzal a nem mindennapi hírrel lepett meg bennünket, hogy megházasodik. Eljegyezte Szabó Erzsike kisasszonyt, Szabó János lévai polgár kedves leányát. — Mi örömmel adunk hírt eljegyzéséről s óhajtjuk, hogy a sajtóhibák borzas kis csemetéi soha meg ne zavarják boldogságát!

— **Tanfölygelőnk és a névmagyarosítás.** Dr. Hamos Péter Barsvármegyei kir. tanfölygelője, ki nevét nemrégiben magyarosította meg, a következő felhívást intézte a megye 80 idegen hangzású névvel bíró tanítójához: „Tudjuk, hogy magyar voltunk megítélésénél nem a név, hanem belső ér-

léli, a honnan a perspektiva tökéletes képet látat.

Egy félszázad a határvonala ennek a perspektívának és ezen a határvonalon belül ma már tiszta levegőjű az események képe. — Azok, a kiknek megadatott, hogy a napok történetét megcsinálják, szelid hangú visszaemlékezések sugaraiban látatják azokat. — Azok a névtelen hősök, a kik a nagyok mellett küzdve tanui lehettek a mesevilág valóságának, kinek-kinek elmondták már azt, a mit emlékeztök megőrzött. Nincs esztendő ebben a lefolyt században, melyhez ne fűződnek valamely tény földerítése; a sok aprólékos adat mindegyike egy-egy sugár, mely élesebben bevilágít a történetbe. A ki egy-egy sugárt oda tud vetíteni: siet vele, mert az idő megfogyasztja a nagy idők tanuit, mert napról-napra pusztulóban van az a nemzedék, melyre a márcziusi nagy napok felvirradtak. Márcziusi napoknak nevezzük az egész magyar szabadságharc másfél esztendejét és ez ne tessék anachronizmusnak. A márcziusi napok lelkesedése tart mindvégig az időkön. Az a lelkesedés, mely ezt a napot megteremtette, az készlet fegyvert fogni fiatal, öregot. A mint megszületik a szabadsájtó, a sajtóval felszabadul a gondolat, a gondolattal a lélek, a lélekkel az erő. Joggal mondhatta el a szabadságharc Tyrteusa:

Nagyapáink és apáink
Mig egy század elhaladt:
Nem tevének annyit, mint munk
Huszonnégy óra alatt.

A nép örömeinek, lelkesedésének kifejezői a népdalok, melyek ebből a korból ritka gazdagon hajtának ki a szivekből. Csupa dicsőségéről zengnek és ujjongásról, hogy:

A legelső szabad tavasz virágzik,
A szabad föld legelőszőr most ázik;

zelmeink, az ezeken alapuló törekvéseink és cselekedeteink a mérvadók. Kétszeresen áll ez a tanítókra nézve, kik hivatásuk szeretetétől hajtva, lelkesedéssel s buzgósággal szolgálják a magyar nemzeti népevelés fontos ügyét. Mégis kívánatosnak tartom, hogy épen azok, kik eme hazafias nemzeti ügy szolgálatában állanak, különöleg is, tehát magyar hangzású névvel demonstráljanak érzelmeik s hazafias mellett. Felkérem ennél fogva tek. tanító urat, határozza el nevének megmagyarosítását s ennek kifejezéséket a nagyméltóságú belügyminiszter urhoz czimzett, a saját s gyermekei születési anyakönyvi kivonatával s illetőségi bizonyítványval felszerelt kérvényét további eljárás végett hozzám betérjeszteni sziveskedjék. Ebbeli elhatározására a jó példát én már megadtam. Üdvözöljük a kir. tanfölygelő urat e nemes és hazafias törekvéseiben és reméljük, hogy a barsmegyei tanítók megszívlelve tanfölygelőjük buzditó szavát és fellelkésülve annak és a szomszéd esztergommegei tanítószög példáján, idegen hangzású neveiket mindnyájan magyarosra változtatják.

— **1849. ápril 19. Nagy-Sallón.** Az osztrákokon nyert legfölyesebb csaták egyikének évforduló napját tartják ekkor a nagy-sallaiak. Harmadéve az emlékszóbor felállításának jubileumán igen fényesen ünnepelel Nagy-Salló. Bartha Miklós országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt elnöke tartott emlékszóbor. — Az idén a legegyszerűbben fog végbemenni ez a vidékiek előtt is ünneppé avatott nap jubileuma. Este tömeges kivonulás a honvédszóborhoz, hol hazafias dalokat énekelnek, innen vissza. A község kivilágittatik. S történik mindez azért, mint tudósítónk írja, — hogy jövőre, midőn a nyert csata ötven éves jubileuma lesz annál fényesebben, ragyogóbban s ha lehet országraszólán ünnepelejenek.

— **Ifjusági színelőadás.** A f. hó 23-án tartandó ifjusági színelőadás és táncmulatság iránt városszerte nagy az érdeklődés, amit leginkább az eddig tartott ifjusági színelőadások szép sikere idéz fel. — A meghívók már nagyobbára szét vannak küldve. Aki talán tevédséből nem kapott volna meghívót, s arra igényt tart, sziveskedjék Rozmanits Timót tanárhoz fordulni. Jegyek is már kaphatók Nyitrai és Társa könyvkereskedő cégnél. Ujlag felhívjuk t. olvasóink becses figyelmét ifjuságunk e jótékonycélú előadására.

— **A barsmegyei gazdasági egyesület** Leván a városához terneben szombaton ápril hó 30-án délután 1/2 óra kor rendezte közgyűlést tart, melyet ugyanott délelőtt 9 órakor a választmányi gyűlés előz meg. Tárgysorozata a következő: 1. 1897. évi zarszámadás. 2. Alapszabály módosítása miniszteri leirat szerint. 3. Párisi világ kiállítás. 4. Munkaadási szerződés-minta megálapítása. 5. Jelentés a gazdasági előadásokról és azok jövőbeli rendezése. 6. Tenyészállat kiállítás rendezése díjazással. 7. Paraszt mintabirtok üzemrendszere. 8. Átiratok, folyó ügyek és indítványok.

— **A lévai iparos olvasókör** f. hó 21-én husvét hétfőjén saját helyiségeiben szépen sikerült felolvasó estélyt tartott. A

Szabad ország, szabad nemzet óh mi szép,
Mint a magyar, fölvilágon nincs oly nép!

Ez a tavasz hoeszu volt; megállt az idők kereké és küllőiből csupa virágot szórt ki. Tel fagyában, hidegében a „szabad tavasz” napfényét érzi a honvéd és ez önti egy karba tiznek az erejét. Nem rettent a tul-erő érzése, nem riaszt a kicsiség gondolata. Sárosy Gyula „Arany Trombitá”-ja hatalmas fölharsonásában hallatja:

Véreim magyarok! Nagy idöket élünk
Trombitahangokon, ágyukkal beszélünk,
Magyarország felett meggyült a zimankó.

Ime, a mi a történet könyvében aere perennius van megírva; a mi emlékeztünkben csak ugy hamarosan fölviláglik, hogy végére jutottunk Gracza György könyvének. Ő maga azt írja, hogy négy év alatt készült el véle. Igen, megírta négy év alatt, de a gyűjtés, az anyag fölhalmozása, melyből a művészi formát megalkotta, régóta tartott megelőzőleg is. Lelkében ott élt a kép, mint ott élt mindnyájunkban. Ha neki megadatott, hogy ezt elénk állítsa szépen, ragyogó színekkel: ez az ő dicsősége. Könyve el fog jutni a magyar család szentélyébe és örízni fogják nagy szeretettel. Az apa fiának, a fiu unokájának fog olvasni belöle és meg-erősíti majd lelkében a nagy, szent érzést; és el fogja érni azt, a mit könyve epilögu-sában oly szerényen kíván, hogy könyve csak egy szerény eszköz legyen a hazaszeretet érzésének fölkelésében. Ezt föl fogja kelteni és bizonyára ez lesz érte legszebb jutalma. Mert szívünk nem tud betelni soha majd eléggé a nemzeti dicsőség, nagyság eme ragyogó képeivel. Dicsőség érte az írónak, a ki megalkotta, dicséret a kiadónak, a ki ily megejtő szép külsőben bocsátja közre a magyar szabadságharc könyvét.

termet zsufolásig megtöltötte a jelenvolt kö-zönség, mely bizonyára még igen sokáig kellemesen fog visszaemlékezni ezen estély által nyújtott kiváló szellemi élvezetre. A műsor első számát Kersék János felolvasása képezte, ki szellemes rajzokban mutatta be az olvasóköri felolvasó estélyek ké-szülését s élénk színekkel reprodukálta a rendezőség viszontagságait. Majd Nagy Mariska lépett az emelvényre s általános derültség közepette szavalt a „Bakfis” című monológot, melyben megukab hűen és ked-veesen utánozta a rövid ruhából kikivánczó s az egész társadalomnak hadat üzenő czuk-ros kis bakfis. Zajos tapsal jutalmazta meg a közönség. Utána Tóth Nándor nyuj-tott szintén derült életképet egy gyűrűval-tás előtt álló miniszteri titkár szerepében. Szépen sikerült maszkja csak fokozta szép előadásának hatását. Ezután Kucsera József az ő ismert szép hangian énekelte Richter Ferencz harmonium es Farkas Ákos hegedűkísérete mellett több szép, föl-bemászó magyar népdalt, melyet oly nagy tetszéssel fogadott a közönség, hogy meg-kellett ismetelnie. Ezt követte Krizsányi Vilma előadása. Benne a rendezőség rend-kívül ügyes alakító tehetséget fedezett fel. Ez alkalommal Géczy István „Két levél” című monológját adta elő oly szépen, min-den sorát oly precizien kidomborítva, hogy a közönség több ízben zajos tapsal szakí-totta félbe s végül Mandel Ignác ka-czagtatta meg a közönséget egy végcz éle-ményeinek jól sikerült elbeszéléssel, a mit páratlan jó mimikájával még ügyesebben kíserezett. A műsor befejezte után trefas sorsolás volt, a mely után asztalokhoz üt a közönség s a fiatalabbja pedig rákezdte a táncot. A kedélyes multság csak a hajnali órákban ért véget.

— **Gr. Szt. Kereszten** az intelligenzia f. hó 24-én este a kaszinó helyiségeiben tancz-czal egybekötött tanczmulatságot rendez. Vendégeket szívesen látnak. A mulatság igen sikeresnek ígérkezik, többen a vidék-ről Léváról sőt még Kőrmöczbányáról is be-jelentettek jövetelüket.

— **Megjutalmazott tanítók.** A val-lás-és közoktatási miniszter dr. Hamos Péter kir. tanfölygelő előterjesztése a magyar nyelv és beszéd sikeres oktatása és terjesz-tése körül kitünt Ondrejka János bars-németi és Török László, thaszári tanítók jutalmazására 50—50 frt. díjat engedélyezett.

— **A „Bakabányai Kath. Olvasó kör”** megnyitása alkalmából tolyó évi ápril 24-én a „Cizmadia”-ház nagyertermében a bakabányaiak zártkörű tanczmulatságot ren-deznek, a mulatságból befolyó tiszta jöve-delem a kör pénztárának javára fordítatik.

— **A csendőrség szaporítása.** Az ország közbiztonsága érdekében a belügy-miniszter a honvédelmi miniszterrel egyet-értőleg elhatározta, hogy a csendőrség mos-tani létszáma mellett ugyanis egy-egy csend-őrré atlag 35 kilométer beportyázandó terü-let esik, ezt a terhes szolgálatot csakis a csendőrség gyors kiegészítésével, illetőleg szaporításával lehet megkönnyíteni. A bel-ügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyet-értőleg ez év folyamán 70 új csendőrrést fog felállítani és ezáltal a legenyéségi állo-mányt 400 fölvel fogja szaporítani, mi ter-mészetszerűleg 2 új szárny és 4 szakasz-parancsnokság fölállítását vonja maga után. Az ország közbiztonságának lehető teljes biztosítása szempontjából az eddigi 147 gya-log és 3 lovasőrsöt felemelik 268 gyalog és 8 lovasőrré.

— **Szövetkezetek Nyitra megyében.** A nyitra megyei gazdasági egyesület utkara a f. hó 7-én Nagy-Czetényben és Nagy-Kéren tartott előadást a szövetkezés hasznos volta-ról. Nagy-Kéren a hitelszövetkezet 36 tag-gal és 60 üzletrészszel nyomban meg is alakult. Az igazgatóság tagjai lettek: Vargha János elnök, Polakovics Ferencz elnök helyettes és pénztáros, Valaska Ferencz, Dojcsány István, Kántor József, Száraz Antal, Valaska János. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Gróf Matyás, Száraz András, Valaska Pál. Könyvelő Zorád Ferencz. A nagy-cze-tényi szövetkezet 21-én fog végleg megalakulni. Nagypénteken d. u. 3 órakor Kis-Mányán tartott a titkár előadást a szövet-kezéséről. Komjáthon Emödy József egyesü-leti elnök jelenléteben f. hó 3-án alakult meg a szövetkezet. Igazgatók lettek: Goss Hugo elnök, Wiadár Pál helyettes elnök, Schmidt Rezső, Barat János lajcsi, Gróf Istvan, Suta-ky József, Gróf Istvan ifj. Felügyelő bi-zottsági tagok lettek: Lányi Pál, Krausz Elemér, Gróf Pál ifj. Pénztáros Sztricssek Antal. Könyvelő: Lörinczy Ferencz. A ta-gok száma 73, a jegyzet üzletrészek száma 123.

Fővárosi Ujdonság! Aki ezelőtt néhány évvel jart utoljára Budapesten, ma bizony alig ismerné meg rohamosan fejlődő főváro-sunkat. A szomorú emlékü ujepelet utolsó falmaradványait most bontja felvidéki töt-jainknak csakánya, másutt egész házsorok tűn-tek el, helyükbe pompás modern paloták emelkedtek s különösen az óriás forgalmu Kerespesi-ut, melynek apró rozszant hazikoi bantották valaha a keleti pályaudvaron Bu-dapestre érkezők szemét, epült ki már csak-nem teljesen teljes pompában. De nemcsak építkezési szempontból haladt a Kerespesi-ut oly csodálatos rohamos módon, kereskede'mi haladása sem maradt amanuak mögötte a

aki megtekinti például a Népszínház átellenében épp most megnyitott „Párisi nagy áruházat”, mely a Kerepesi-ut 38. számú külön és czélra épült nagy sarokpalota összes földalatti, földszinti és első emeleti helyiségeit foglalja el, ugyancsak bámulni fog a műpar kincseinek ezen minden eddig létezőt hátrébe szorító halmazán. A legszerényebb, valamint a legkülönbözőbb igényeket egyformán kielégítő ezer meg ezer a száma a mindenfajta díszmű, játék, porcellán és bőrárúknak, lámpáknak, vasutorkoknak, a férfi-dívat cikkeknek, az üvegféléknek s a jó isten tudja milyenféle és fajta áruknak, melyek mindegyike számára külön osztály van berendezve. Az egész rengeteg üzlet mely néhány milliónyi értéket tartalmaz és melynek több mint 200 főnyi személyzetéből egy fél zászlóalj kieléni, a híres párisi „Bon Marché” mintájára és elvei szerint készült és összes osztályainak megtekintésére egy nap aligha volna elég. Az az ország, melynek kereskedelmi vállalkozó szelleme 2-3 évtized alatt ennyire tudott fejlődni az határozottan halad felülmulhatatlanul a boldogulás czéjára felé!

Nagy nyereségek. Amint értesülünk Török A. és Tsa budapesti fölarusítók (Váci-körút 4/A) az első magyar kir. osztály-sorsjátékánál nagy nyereséi eredményeket mutatnak fel. Már az első öt húzásnál (tehát a 6-ik főhúzás nélkül) 100.000, 30.000, 5000 és még sok egyéb nagyobb nyeresémet esett ezen czégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyire szegényesors nyerőknek ki is lettek fizetve. Ennek fogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencsésjét Török A. és Tsa czégnél kiserelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, miután az előző sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy akik a sorsjegy rendelésével elkéstek, az I. osztályhoz mar nem kaptak sorsjegyet. A Török A. és Társa czég lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

A Dr. Egger-féle Injectio Hamamelis Virginica a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknél új és idült folyások valamint csőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyakhátyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét. 2-3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üveg 1 frt 75 kr. 3 üveg 2 frt 45 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI. Váci-körút 17. Kapható: Léván a Bolemán Ede örök féle gyogyszertárban.

Közönség köréből.

A lévai kir. járásbíró ügybeosztása és ügyrendje 1898. május 1-től 1898. december 31-ig.

Az 1897. évi 73465. sz. Ig. m. rendeletben foglalt legújabb ügyviteli szabályok 1-3. §-a, s illetve I-ső és II-ik bevezető intézkedése alapján a lévai kir. járásbírósnál 1898. május 1-től 1898. december 31-ig következő új ügybeosztás és ügyrend lép életbe.

1. Pogány Virgil kir. járásbíró elintézésére alá kerülnek az elnöki „El” lajstromba, az egyességi „Eg” lajstromba iktatandó ügyek, és az összes telekkönyvi ügyek. Ugyancsak az ő elintézésére alá kerülnek végül a sommás perekből mind azok a melyekben az I. r. alperes nevének kezdő betűje A.—K. betűk közt van s mindazon perek kivétel nélkül a melyekben valamely ingatlan birtok avagy tulajdona vitás, ide értve a sommás vissza helyezési pereket is.

Megjegyeztetik, hogy az ingatlan birtok és tulajdoni perek s az ideiglenes birtok védelemre s birtok rendezésre irányuló sommás visszahelyezési perek szoros összefüggésben állanak a telekkönyvi intézménnyel s így ezeknek együttes kezelése s a telekkönyvi előadóhoz való egészbeni utalása ez által van indokolva. Ezekből kifolyólag a sommás pereknek azon része amely Pogány Virgil kir. járásbíró elintézési ügykörébe utaltatott a sommás perek Sp. I. lajstromába fognak bevezetettetni.

2. Dr. Tejfalusy Béla kir. aljásbíró elintézésére alá kerülnek a fizetési meghagyások és ide vonatkozó megkeresvények a melyek az „FH” és „FM.” lajstromba iktatottak. Továbbá az „A.” lajstromba vezetendő anyakönyvi, a „V.” lajstromba vezetendő végrehajtási, a „M.” lajstromba vezetendő polgári megkeresvényi ügyek s a polgári perekből mindazok a melyekben a I. r. alperes neve kezdő betűje L.—Zs. betűk közt van, Kivételével az ingatlanra vonatkozó birtok és tulajdoni pereknek, köztük értve a sommás visszahelyezési pereket is. A sommás pereknek ezen része az Sp. II. lajstromba fog vezetettetni s ide vezetendők ugyan be a fent hivatkozott rendelet 24. §-a értelmében azon ingatlan birtok és tulajdoni s valamint a sommás visszahelyezési perek is a melyeknél I. r. alperes nevének a kezdő betűje L.—Zs. betűk között van, azonban

u-ezen ügyviteli szabályok 24. §-a 5-ik és 6-ik bekezdése értelmében ezen perek a „Sp” I. lajstromba is bevezetendők és a Sp. II. lajstromban az átvitelt ügyszáma vöröstentával lesz áthuzandó és az átvitelt az észrevételi rovatban feljegyzendő.

3. Pethes Béla kir. aljásbíró elintézési ügykörébe utaltatnak a kir. járásbíró hatáskörébe tartozó vétségi és kihágási B. lajstromba vezetendő büntető vegyes ügyek.

4. Dr. Szabó Gyula kir. aljásbíró fogja elintézési az örökösödési eljárás „Ö” lajstromba és az örökösödési és hagyományi bizonyítványokat tárgyzó „ÖB” s a polgári vegyes ügyeket tartalmazó „PV” lajstromba vezetendő a „VB” lajstromba iktatandó vizsgáló bírói és a „BM.” lajstromba vezetendő büntügyi megkeresési ügyeket.

Dr. Szabó Lajos aljegyző, dr. Tejfalusy Béla albirónál és Pély Géza joggyakornok Pogány Virgil kir. járásbíróval fog segédkezni.

A polgári szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat dr. Tejfalusy Béla aljásbíró fogja felvenni. A kir. járásbíró hatáskörébe tartozó vétségi és kihágásokra vonatkozó szóbeli panaszokat pedig Pethes Béla kir. aljásbíró.

Az egyességi eljárásra vonatkozó szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat Pogány Virgil kir. járásbíró veszi fel, a fizetési meghagyásra vonatkozó szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat pedig dr. Tejfalusy Béla aljásbíró a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó büntető panaszokat dr. Szabó Gyula kir. aljásbíró veszi feljegyzőkönnybe.

Az ügyek idézés nélkül való tárgyalása végett a felek annál a bírónál tartoznak jelentkezni, akinek az ügykörébe az ügy, mint sommás per tartozik.

A szóbeli keresetek és kérelmek és nyilatkozatok, valamint a büntető ügyekre vonatkozó szóbeli feljelentések hetenként szerdán és szombaton d. e. 9—12 óráig vétetnek fel, kivéve az ünnepnapokat. Törvénynapokul, a mikor a felek ügyük tárgyalása végett idézés nélkül megjelenhetnek a hétfői és csütörtöki napoknak (kivéve az ünnepnapokat) délelőtt 9—12 órái határozatnak meg. Pogány Virgil járásbírónak helyettese elnöki ügyekben Pethes Béla kir. aljásbíró egyébb ügyekben dr. Tejfalusy Béla albiró.

Pethes Béla aljásbírónak helyettese dr. Szabó Gyula albiró és viszont.

Dr. Tejfalusy Béla albiró helyettese Pogány Virgil kir. járásbíró.

Ha az előadó bíró beteg, szabadságon, vagy hivatalosan távol van, a felek a helyettesnél jelentkezhetnek a ki a szükséges felvilágosítást tartozik megadni. Ily felvilágosítás azonban tárgyalások közben csak a sürgős szükség esetében igényelhetők.

Pogány Virgil kir. járásbíró a jelenlegi 1-ső számú hivatali szobát foglalja el s itt fognak vezetettetni s általa esetleg segédje által az „E” és „Eg” lajstromok. Dr. Tejfalusy Béla albiró a 3-ik számú hivatali szobában marad s itt fognak vezetettetni általa esetleg segédje által az „FH” és „FM” lajstromok.

Pethes Béla kir. albiró — a 10-ik sz. dr. Szabó Gyula albiró pedig a 9-ik számú hivatali szobában fognak hivataloskodni. Dr. Szabó Lajos aljegyző és Pély Géza joggyakornok azon előadók szobáiban fognak dolgozni, a kikhez be vannak osztva.

A járásbírósnál továbbá három jegyzői iroda fog berendezettetni a melyek I. II. III. számokkal különböztetnek meg.

Az 1-ső számú jegyzői iroda a 2-ik sz. hivatalos szobában lesz felállítva. Kezelőül ide kirendeltetik Farkas Orbán és helyettesül Krimszky Kálmán. Ezen irodában fognak az Sp. I. Sp. II. A. V. M. lajstromok vezetettetni. Itt fog kezelttetni továbbá a polgári irattár is. A másolási teendőket Krimszky Kálmán és Gombkötő Gyula fogják ezen irodában végezni. Krimszky Kálmán rendszert csak az irattári értesítés és szereléshez használható fel.

A II-ik jegyzői iroda a 8-ik számú szobában állítatik fel. Ezen szobában a kezelő Konecsny János lesz, a kinek helyettese leendő Demény Ernő dijnok. E helyütt fognak vezetettetni az „Ö” „ÖB” „VB” „BM” „PV” lajstromok. Demény Ernő leirással és dr. Szabó Gyula albirónál jegyzőkönnyvezetttel lesz elfoglalva.

A III-ik sz. jegyzői iroda a 7-ik számú hivatali szobában lesz berendezve s ide kezelőül Zeke Gedeon jelöltetik ki, a kinek helyettese leendő Rác Imre. — Itt fognak vezetettetni a „B” és „BV” lajstromok, a tartóztatottak törzskönyve és a külhatósági kézbesítések kezelése is itt eszközöltetik. Rác Imre dijnok Pethes Béla albiró mellett jegyzőkönnyvezetttel lesz elfoglalva és másolási munkát végez.

Minden iroda maga végzi el a leírói kiadói s irattári teendőket, mindazon ügycsoportokra nézve a melyek oda vannak utalva.

A telekkönyvi hatóság a jelenleg elfoglalt 4—6-ik sz. szobákban marad elhelyezve, azon személyzettel a melyik fentebb névleg megnevezve eddig nem lett.

A gyűjtő szekrény kulcsát Zeke Gedeon a III-ik számú jegyzői iroda kezelője veszi át s a gyűjtő szekrénybe összegyűlt beadványokat hétköznaponként d. e. 1/2 órákor és délután 1/2 3 órákor, vasár és ünnepnapokon pedig d. e. 9 órákor fogja kivenni. A gyűjtő szekrényből kivett, valamint a pos-

tán érkezett küldeményeket is Zeke Gedeon kezelő fogja ügycsoportonként felosztani és a megfelelő jegyzői irodába, avagy a telekkönyvi iktatóba juttatni. A járásbírószék vezetőjére czimzett, ugy a járásbírószékra czimzett, de pénz, vagy értékküldemény tartalmazó, továbbá a bírák egyikére, vagy másikára, vagy kifejezetten valamelyik jegyzői irodára czimzett hivatalos levelek felbontása a legújabb ügyviteli szabályok 19. §-a szerint fog történni.

Az I. II. és III-ik sz. jegyzői irodák a felek részére hétköznapokon d. e. 9—11 óráig és délután 1/2 4 óráig 1/2 5 óráig, vasár és ünnepnapokon pedig d. e. 9—10 óráig vannak nyitva. A telekkönyvi értesítő és iroda hétköznapokon d. e. 10—12 óráig és délután 1/2 3—1/2 4 óráig vasár és ünnepnapokon pedig d. e. 10—11 óráig lesz nyitva, az iktatandó darabok azonban e helyütt az eddigi szabályok szerint, hétköznapokon d. e. 9—11 óráig és délután 3—5 óráig, vasár és ünnepnapokon d. e. 9—11 óráig fogadtatnak el.

A közvetlen felügyelet az I-ső sz. iroda felett dr. Tejfalusy Béla a II-ik sz. iroda felett dr. Szabó Gyula, a III-ik sz. jegyzői iroda felett Pethes Béla albirókat fogja terhelni, természetesen a járásbírószék vezetőjének ellenőrzése és felügyelete mellett.

Azon sommás perek és járásbírószéki vétségi és kihágási ügyek, a melyek folyó évi april hó 1-seje után adatnak be már ezen ügybeosztás szerint fognak szétosztattatni és így az 1897. évi 351. eln. számú ügybeosztásnak a sommás perekre és a járásbírószéki vétségi és kihágási ügyekre vonatkozó része már f. évi april hó 1-én hatályát veszti.

Kelt Léván, 1898. évi marcius hó 20. Pogány Virgil, kir. járásbíró.

II.

Szólószóti előadás.

M a k a y Sándor szólószóti intéző Nagyváradról f. hó 24-én, vasárnap d. e. 10 órától Léván a városház termében bemutatja a szőlőfásajtási módszerét a szőlőtermelő közönségnek.

Az előadás fontosságánál fogva minél nagyobb látogatottságot kér

a bars megyei gazd. egyeslet.

III.

Köszönet-nyilvánítás.

Hecht Vilmos nagy-málasi lakos Turkovics Gyula elleni büntvényben részére megállapított 2 frt. 50 kr. tanuzási díjat lévai Stefánia-árvaháznak adományozta, midőn kegyes adományának átvételét igazolom, fogadja ez uton is hálás köszönetünket.

Léván, 1898. évi aprilis hó 13.

László Imre, egyleti pénztárnok.

IV.

A helybeli takarékpénztár 25 frtnyi, a takaré- és hitelintézet 20 frtnyi, valamint nt. J a n k o v i c s István óbarsi káplán ur 5 frtnyi kegyes adományaiért fogadják ez uton is a kath. legényegylet hálás köszönetét.

Léva, 1898. aprilis 8-án.

Kun István, elnök.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány. Buza m.-mázánként 11 frt 20 kr., 12 frt. 10 Két szeres 8 frt 60 kr. 8 frt 80 kr. — Rozs 8 frt 20 kr. 8 frt 50 kr. Arpa 6 frt 80 kr 8 frt 80 kr. Kukorica 5 frt 80 kr 6 frt 20 kr. Bab 6 frt 90 kr. 7 frt 20 r. Zab 6 frt 80 kr 7 frt 10 kr. Lencse 7 frt 50 kr. 7 frt 80 kr Köles 4 frt 10 kr. 4 frt 30 kr.

Nyilttér.

2268. 1898. szám Hirdetmény.

A városi közmunka váltáság és szolgál-mányok mérve a képviselőtestület által f. évi marcius hó 28-án 1771. szám alatt megállapítottán, ezen megállapítás mai naptól számított 15 nap alatt — a városház aljegyzői hivatalában reggeli 8 órától délutáni 5 óráig közszemlére van kitéve s az 1890. évi I. t. cz. §. szakaszához képest mindenki által megtekinthető, esetleg a megállapított tételek ellen — a vármegye alispánjához felebbezés beadható.

A felebbezések a városi polgármesteri hivatalhoz beadandók.

Kelt Léván, 1898. aprilis 14.

Máriássy, polgármester.

II.

Jó minőségű vad vessző (riparia) igen olcsón eladó. Bővebbet Weisz Mór vinczellérjénél Léván.

III.

127. 1898. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verebélyi kir. járásbíró ság 1898. évi 571. számú végzése következtében Druga József ügyvéd által képviselt érsekújvári takarékpénztár javára Ruzsák Rezső ellen 7000 frt. s jár. erejéig 1898. évi május hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1168 frtra becsült gazdasági felszerelés, szoba-butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a verebélyi kir. jbró-ság 1499 1898. számú végzése folytán 7000 frt. tőkekövetelés, 350 frtól ennek 1895. évi október hó 30 napjától járó 6% kamatok és eddig összesen 37 frt 01 krban bírólag már megállapított költségek erejéig Zs.-Gyarmaton leendő eszközzésére 1898. évi april hó 19. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizet s mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

Kelt Verebélyen, 1898. évi aprilis hó 5.

Patay Sándor, kir. bírósági végrehajtó.

IV.

Hirdetmény.

Kis-Tapolcsány község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező 25, 26, 194 és 243. összeírású Kis-Tapolcsány község fő-utczájában fekvő korecsma házai az azokhoz tartozó beltelki kertekkel együtt f. hó 29-én d. e. 9 órákor a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen, 1899. évi január hó 1-től számított 3 évre bérbe adatni fognak. Miről bérelni szándékozók azon hozzáadással értesítettnek, hogy az árverés minden egyes házra külön-külön fog megtartatni és hogy a 25 és 26. számú házra község bírói engedélylyel. Közlebbi feltételek Kis-Tapolcsányban a körjegyző irodájában bármikor megtekinthetők.

Kis-Tapolcsányban, 1898. april 12.

Korecsányi János, Laktis János magyar, körjegyző. bíró.

V.

Aki a szabadban levő faéptményeit a rothadástól és gombaképződéstől a leggyorsabb és biztos módon egyszeri bemázolás által évek hosszú sorára megakarja óvni; az tegyen kísérletet a 20 év óta jónak bizonyult

„CARBOLINEUM“-mal

(AVENARIUS szabadalma)

és őrizkedjek értéktelen utánzatok megvételétől.

AVENARIUS R-féle Carbolium gyár

BÉCS III. Hauptstrasse 84.

VI.

Egyedül valódi

balzsamot

(Tinctura balsamica)

nagyban és kicsinyben csakis

THIERRY A.

gyógyszerész

Pregrada, Rohits mellett

hatóságilag engedélyezett és törvényesen bejegyzett

balzsam-gyára szállit.

Valódi csak ezzel a kereskedelmi törvénysek bejegyzte

zöld védőjeggyel.

Balzsamom teljes csomagolása a minták törvényes védelmében van.

A legrégibb, leghatásosabb, legolcsóbb és legjobb népies házi-zer mell- és tüdőfájalmak, köhögés, köpet, gyomorgörcs étvágyhiány, roz z, rozsazag lehelet, felbőfős gyomorégés, felfuvalós sat ellen ugy belsőleg, mint külsőleg, alkalmazható, fogfájás, szájröhdás, fagydagamatok, égési sebek sat. ellen.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a címen: An die Balsamfabrik des Apothekers A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Ar Magyarország és Ausztria bármely postállomására ládával együtt portómentesen küldve:

12 kis vagy 6 duplaüveggel . . . . . 4 korona

60 „ 30 „ Hercegovinában 30 krral drágább. ”

Hamisítottak és utánzókat, valamint hamisított gyártmányok árúsitót a védőjegytörvény szigoruan üldözi.

Schulzengel-Apotheke Egyedül valódi Százlevelű rózsakenőcs

(Balsamsalbe ex rosa centifolia.)

A jelenben a legerősebben ható kenőcs.

desA. THIERRY in Pregrada Nagy antiszeptikus értéke van. Kiflüdés meggátolja a gyuladást. Bármely régi külső bajnál és sebnél határozott eredménnyel van, legalább is javulást és a fájdalom enyhülését idézi elő.

Két adagnál kevesebbet nem küldenek s a szálljkküldést csak előleges fizetés vagy utánvétellel eszközlik. 2 tégely ára bérmentesen küldve és már betudva a szállítólevél és csomagolással 3 korona 40 fillér.

Óvakodjanak hatás nélkül való hamisítások vásárlásaitól és jól tessék ügyelni, hogy minden tégelyen bérgetve legyen a fent látható védőjegy és a cég címe: „Schulzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada.” Minden tégely használati utatásiba van csomagolva. Százlevelű rózsakenőcs hamisított és utánzóit a védőjegytörvény értelmében törvényesen és szigoruan üldözi, valamint a hamisítványok terjesztését is.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a címen: An die Schulzengel-Apotheke und Balsamfabrik des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

A szálljkküldés csak előleges fizetés vagy utánvétellel eszközöltetik.

Weinberger Zsigmond, Léva

magnagykereskedő.

Legmesszebbmenő kezeség mellett szállit:

- Arankamentes ólomzárolt lóherét . . . . . 46 frtért.
- Arankamentes ólomzárolt luczernát . . . . . 50—64 frtért.
- Fajazonos külföldi répamagokat . . . . . 23 frtért.
- Zabmentes vető búkkönyt . . . . . 6 frtért.

1918. szám. tkv. 1897.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verekélyi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takarékos és hitelintézet végrehajthatónak özv. **Majtán Károlyné** végrehajtást szenvedő elleni 100 forint tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a verekélyi kir. járásbírósa területén levő, kiskoru Majtán Elek, István és Kálmánnak a gyekenesi 65. sz. tjkvben A I 1—4 és 11. rszok alatt foglalt ingatlanok és közös legelő illetőségben 12/60 tulajdoni jutalékra 306 frt, az ottani 110. sz. tjkvben A I 1—3 rszok alatt foglalt ingatlanoknak Wasservolf Lipót és neje sz. Immerblum Rozália, mint végrehajtást szenvedettek jogutódait 12/60 részben megillető jutalékra 708 frt és az ottani 129 sz. tjkvben A I 1. rszám alatt vezetett fekvőségnek Szemesko András és Fajfer Mária, mint a végrehajtást szenvedettek jogutódait 6/30 részben megillető jutalékra az árverést 129 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi apr. 20-ik napján d. e. 9 órakor Gyékényes község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 30 frt 60 krt, 70 frt 80 krt és 12 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Verekélyen, a kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság 1898. évi február hó 9-ikén.

Prónay Nándor
kir. járásbíró.

3161. 1897. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kosznár Antal és neje Bártfai Anna végrehajthatónak **Szabó Lajos** nagy-kálnai lakos végrehajtást szenvedő elleni 75 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírósa területén levő Nagy-Kálna községben fekvő a végrehajtást szenvedettnek a nagy-kálnai 63. sz. tjkvben A I. 3, 4, 6, 13, sorszámok alatt foglalt ingatlana és tartozékára 258 frtban s ugyanannak a nagy-kálnai 319. sz. tjkvben A I. 1. sorsz. a. foglalt ingatlanára s azon épült 64 összeir. számú házára az árverést 1234 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte azzal, hogy a nagy-kálnai 63 és 319. sz. tjkvben C 8 és 8 tétel alatt özv. Szabó szül. Berka Zsuzsanna javára bekebelezett életfogytig tartó lakási szolgálmi jog és haszonélvezeti jog ezen árverés által nem érintetik, amennyiben azonban a fenti ingatlanok oly árban adatnának el, mely a szolgalmat megelőző jelzalogos hittelezők követelését u. m. a selmeczi takarékpénztár 1270 frtnyi, a lévai takarékos és hitelintézet 150 frtnyi és Czimer István és neje Brehél Zsuzsanna 210 frtnyi követeléseit nem fedezné, az árverés hatálytalanná vált, s az ingatlanok újabban a szolgálmi jogra való tekintet nélkül fognak elárvereztetni és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi április hó 30-án d. e. 9 órakor Nagy-Kálna község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

ben a lévai kir. járásbírósa területén levő Nagy-Kálna községben fekvő a végrehajtást szenvedettnek a nagy-kálnai 63. sz. tjkvben A I. 3, 4, 6, 13, sorszámok alatt foglalt ingatlana és tartozékára 258 frtban s ugyanannak a nagy-kálnai 319. sz. tjkvben A I. 1. sorsz. a. foglalt ingatlanára s azon épült 64 összeir. számú házára az árverést 1234 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte azzal, hogy a nagy-kálnai 63 és 319. sz. tjkvben C 8 és 8 tétel alatt özv. Szabó szül. Berka Zsuzsanna javára bekebelezett életfogytig tartó lakási szolgálmi jog és haszonélvezeti jog ezen árverés által nem érintetik, amennyiben azonban a fenti ingatlanok oly árban adatnának el, mely a szolgalmat megelőző jelzalogos hittelezők követelését u. m. a selmeczi takarékpénztár 1270 frtnyi, a lévai takarékos és hitelintézet 150 frtnyi és Czimer István és neje Brehél Zsuzsanna 210 frtnyi követeléseit nem fedezné, az árverés hatálytalanná vált, s az ingatlanok újabban a szolgálmi jogra való tekintet nélkül fognak elárvereztetni és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi április hó 30-án d. e. 9 órakor Nagy-Kálna község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagy készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1897. évi okt. hó 21. n.
A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tejfalusy
kir. jbiró.

Legújabb és legjobb ital a **Krausz és Adler Testvérek** cég által készített és szabadalmazott

Komló Cognac

Kapható az egyedüli elárusítónál: **Engel József** fűszerkereskedőnél, Léván,

Fontos házi asszonyok részére.

Valódi

BOROSTYÁNKÓ PADLÓFÉNYMÁZ

puha padlózatnak

tartós befényezésére különböző színekben, mely 2—3 óra alatt tökéletesen száraz, továbbá

gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz

4 színben puha padlózatnak azonnali száradás melletti befényezésére.

SCHRAMM KRISTÓF

lakk- és fénymáz-gyárából

Bécs (Simmering) Offenbach a Majna m., Berlin.

Alapítottatott 1837.

Továbbá:

mosható-zománcz festékek elegáns színárnyalatban

mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosdó szekrények, ajtók, ablakok valamint falak bezománczozására konyhákban és fürdő szobákban.

Copall butorlakk, Copallakk belső használatra **Damarlakk- Bórlakk, Száritófirnisz, Politurlakk, Vaslakk** és **Brunolin**, mely utóbbi homályos butorokhoz használatik, ugyszintén a többi lakkfélék valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok és kocsitényezők részére

Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestellakk, Schleif és **Lazurlakk** eredeti 1 kgrmos dobozokban.

Kapható: **Kern Testvéreknél, Léván.**

Legnagyobb nyeresemény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizelendő	Korona
1	600000
1	400000
1	200000
2	100000
1	90000
1	80000
1	70000
1	60000
2	60000
1	40000
5	30000
1	25000
2	20000
3	15000
31	10000
62	5000
3	3000
432	2000
763	1000
1238	500
90	300
31700	200
3900	150
4900	130
50	100
3900	80
2900	40
50,000	nyer. és jut. összegben 13.160,000

melyek hat húzásba sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** nyeremény

ujból

sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, amint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Szíves mielőbbi megrendeléséknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig: egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.— frt.

fel " negyed " " " " 3.— " " nyolczad " " " " 1.50 " " " " " " " " 0.75 "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főuradánknak az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000, 5000, valamint számos 2000, 1000, 500 és 300 koronás nyereseményt nyertek főuradánknak, melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennéltozva a II. magy. kir. osztálysorsjáték 1-ső húzásához a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangzatosított azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztály húzása előtt az első osztály sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály húzása előtt a bel-és külföld elárusított bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetjük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 21-ig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközölését.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad. osztály-sorsjáték főelárusítóit,

BUDAPEST, Váci-körut 4./A szám

Klein Sándor
óras- és ékszerész
LÉVAN.
ezelőtt FELSENBURG FÜLÖP főüzlete.

Nagy választék alkalmi ajándéknak való tárgyakból: chinaezüst árukból gyári raktár! Legjobb gyártmányu látszeráruk

Törött arany és ezüstöt legmagasabb árban váltok be. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek.

Arany férfi remontoir óra	30.—	frttól	feljebb
Arany női remontoir óra	14.—	"	"
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	8.—	"	"
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7.—	"	"
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.—	"	"
Inguórák farag. diófatókban egy felhuzással 14 napig járó művel	10.—	"	"
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	"	"
Arany karperecz (14 karat)	8.—	"	"
Arany függő (14 karat)	1.50	"	"
Arany kereszt (14 karat)	2.50	"	"